

Monumentnummer*: 516831

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 september 2000
Kadaster deel/nr 82858/70

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Arnhem		Arnhem		Gelderland			

Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Rijnstraat	36			6811 EW	Arnhem		
Grote Oord	10			6811 GA	Arnhem		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Arnhem	O			1801

Omschrijving**

Inleiding

WINKELPAND gebouwd in 1922-1923 naar het ontwerp van de toenmalige oudirecteur van Gemeentewerken ir. W.F.C. Schaap in opdracht van de Firma in damesmode B.J. Voss & Zn. De imponerende architectuur van de voormalige kledingzaak vertoont stijl-invloeden van Um 1800 en Art Deco en vormt een uitzondering in het oeuvre van Schaap, die zich in deze periode vooral door de Amsterdamse School liet beïnvloeden. De stijl van het pand sloot echter perfect aan bij de chique reputatie van de Firma Voss. De plaatselijke pers was verrukt over de komst van het deftige modehuis naar Arnhem. De Arnhemse Courant verwoordde dit als volgt: "Het is een getuigenis, dat zij (de Firma Voss) Arnhem beschouwen als centrum van een streek met financieel draagkrachtige bevolking, welke gelokt door den goeden naam bij haar haar inkoop komt doen". De voormalige kledingzaak is gelegen op de hoek van de Rijnstraat en de Grote Oord, die samen met de Vijzelstraat en de Weverstraat een kruising vormen. Oorspronkelijk was het verkoopgedeelte verdeeld over de begane grond, de eerste en een gedeelte van de tweede verdieping. Het andere gedeelte van de tweede verdieping was ingericht als "uittekenruimte". Het naaiatelier bevond zich op zolder.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

WINKELPAND op een nagenoeg rechthoekig grondplan met een scherpe afgeronde hoek. Het pand bevat een kelder, vier bouwlagen en een zolderverdieping onder een plat dak met aan beide zijden hoge gebroken dakschilden met leien in maasdekking en twee vrijwel over de gehele breedte doorlopende stenen dakkapellen, links met zes en rechts met twaalf vensters. De iets terugspringende kwartronde hoek bevat vijf bouwlagen en wordt op goothoogte bekroond door een ronde toren onder een koperen koepeldak. Het pand heeft een betonskelet en de gevels zijn opgetrokken in blokken van gele zandsteen. De hoge plint is bekleed met granieten platen. De winkelpuien zijn gedeeltelijk gewijzigd. Voor de vensters van de tweede verdieping bevindt zich aan beide zijden een vrijwel over de gehele breedte van de gevel doorlopend Frans balkon met smeedijzeren hek op een vooruitspringende richel met gestileerde bladlijst. De verder vlakke gevels worden afgesloten door een ver overstekende zandstenen goot, waaronder zich wederom een gestileerde bladlijst bevindt.

De asymmetrisch ingedeelde LINKER ZIJGEVEL bezit aan de linkerkant een tot aan de bladlijst doorlopend terugliggend gedeelte, waarin zich een drie vensters hoog veld bevindt. Het veld wordt aan weerszijden begrensd door gebosseerde stijlen en aan de onderkant afgesloten door een kroonlijst op geornamenteerde S-vormige consoles. Op de borstweringen tussen de drie vensters zijn beeldhouwde zandstenen reliëfs met plantaardige motieven aangebracht. De drie vensters bevatten van beneden naar boven achtereenvolgens een 9-ruits raam met 6-ruits bovenlicht, een 9-ruits raam met 3-ruits bovenlicht en een 12-ruits raam. Alle ramen zijn van staal. Onder het veld bevindt zich een ingangspartij met een door een geornamenteerde kroonlijst afgesloten dienstingang met een gewijzigde deur. Boven de kroonlijst bevinden zich een geribbelde veld en een 6-ruits rondboogvormig afgesloten stalen bovenlicht in een parelrandvormige omlijsting. Afgezien van dit iets terugliggende deel telt de linker zijgevel twee brede traveeën ter hoogte van begane grond en eerste verdieping en vijf smalle traveeën ter hoogte van de tweede en derde verdieping. De pui op de begane grond bevat twee etalageramen in een stalen kozijn, afgesloten door een geprofileerde lijst en een geribbelde rand. De eerste verdieping bevat twee door een zandstenen stijl gescheiden vensters, ieder met drie, eveneens door zandstenen stijlen gescheiden, stalen draairamen, waarvan het middelste tevens een uitklapbaar bovendeel bezit. Op de tweede verdieping bevinden zich vijf stalen balkondeuren met een lage borstwering en 3-ruits bovenlicht. Hierboven bevinden zich vijf 12-ruits stalen draairamen.

De indeling van de RECHTER ZIJGEVEL is vrijwel hetzelfde als van de linker zijgevel. De rechter zijgevel bevat echter geen terugliggend gedeelte en is breder. Hier telt de eerste verdieping vier brede traveeën, terwijl de tweede en de derde verdieping acht smalle traveeën bevatten. De indeling van de pui op de begane grond lijkt gewijzigd. Voor het overige is de indeling en detaillering van de balkondeuren en ramen hetzelfde als bij de linker zijgevel.

Bij beide zijgevels is uiterst links en uiterst rechts de hemelwaterafvoer, bestaande uit een vierkante zinken pijp, in het vlak van de gevel opgenomen. Ter hoogte van de plint is de pijp afgedekt met een smalle ijzeren plaat met golvende iets uitgebogen rand en driepuntige bevestigingsdelen.

De kwartronde HOEKGEVEL bezit een deels gewijzigde ingangspartij. Deze wordt geflankeerd door twee gecanneleerde kwartronde zuilen met kapitelen met palmetten. Op de zuilen staan twee bronzen beelden, vrouwenfiguren die de Winter en de Zomer voorstellen. De ingangspartij wordt afgesloten door een gestileerde bladlijst. Hierboven bevindt zich een over drie verdiepingen doorlopend driedelig venster. De drie, door gebosseerde zandstenen stijlen gescheiden, hoge smalle stalen kozijnen bevatten afwisselend een roedenverdeling en cassetten ter hoogte van de borstweringen. Ter hoogte van de eerste verdieping bevat het venster 15-ruits ramen, waarvoor zich geornamenteerde balkonhekjes bevinden, ter hoogte van de tweede en derde verdieping zijn de ramen 12-ruits. Het venster wordt afgesloten door een uitspringende gestileerde bladlijst, waarop zich drie beeldhouwde wapenschilden bevinden. Boven de bladlijst begint tevens de ronde torenbekroning, die voorzien is van een rijk geornamenteerde horizontale band, waarin zich

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vier rechthoekige vensters bevinden met stalen ramen met een kruisvormige roedenverdeling. De torenbekroning wordt afgesloten door een rand op een gestileerde eierlijst.

Het INTERIEUR van het winkelpand is gewijzigd.

Waardering

WINKELPAND uit 1922-1923 van W.F.C. Schaap.

- Van cultuurhistorische belang als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling, waarbinnen de vestiging van de Firma J.B. Voss & Zn. de betekenis van Arnhem als regionaal winkelcentrum bevestigde en vergrootte.
- Van architectuurhistorische waarde als een goed, gaaf en in Nederland zeldzaam voorbeeld van een winkelpand in een mengvorm van Um 1800 en Art Deco. Het pand is van architectuurhistorisch belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, zoals gave verhoudingen en de toepassing van bijzondere materialen en ornamentiek. Het pand is van architectuurhistorisch belang als onderdeel van het oeuvre van W.F.C. Schaap, waarin het stijlkundig gezien weliswaar een uitzondering vormt, maar waarin het op het gebied van architectonische kwaliteit en detaillering perfect past.
- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de bebouwing van de kruising Rijnstraat/ Vijzelstraat met Grote Oord en Weverstraat, waar het een beeldbepalende rol speelt vanwege de ligging op de straathoek en de situering van de opvallende hoekoplossing met toren in de zichtas van enkele straten.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Winkel (G)

Functie

Kledingzaak

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument